

ԱՌՈՂՋԱՊԱՏՆՈՒԹՅՈՒՆ
PUBLIC HEALTH
ՇՃԱՅԻ Ի ՕԾԱԻ ԱԻ ԵՂ

Բաժինը ներառում է տվյալներ բժշկական հիմնարկների ցանցի, գործունեության և կադրերի, հիվանդությունների առանձին տեսակների, ինչպես նաև սոցիալական ապահովվածության վերաբերյալ:

Բժիշկների ընդհանուր թվաքանակի մեջ մտնում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, կադրերի վերապատրաստմամբ զբաղված հիմնարկություններում, գիտահետազոտական ինստիտուտներում, առողջապահական մարմինների կառուցվածքում և այլ հիմնարկներում զբաղված բոլոր բարձրագույն բժշկական կրթությամբ բժիշկները՝ տարեվերջի դրությամբ: Այս ցուցանիշում հաշվի են առնված ինչպես լրիվ բարձրագույն կրթությամբ բժիշկ-ստոմատոլոգները, այնպես էլ միջնակարգ մասնագիտական կրթություն ունեցող ատամնաբույժները (դանտիստները):

Միջին բուժանձնակազմի ընդհանուր թվաքանակի մեջ մտնում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, նախադպրոցական հիմնարկներում, դպրոցներում, մանկատներում և այլ հաստատություններում զբաղված միջնակարգ բժշկական կրթություն ունեցող բոլոր անձինք (բացառությամբ՝ ատամնաբույժ-դանտիստների):

Հիվանդանոցային հիմնարկներում հաշվառման ենթակա է տարեվերջի դրությամբ **մահճակալների** այն քանակությունը, որը կահավորված է անհրաժեշտ գույքով և պատրաստ է ընդունելու հիվանդների, անկախ այն բանից զբաղված են դրանք հիվանդներով, թե՛ ոչ:

Բնակչությանն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող **բժշկական հաստատությունների** թվի մեջ մտնում են բուժական (ամբուլատոր) ընդունելություն կատարող բոլոր հիմ-

The Section contains the data on the network, medical activities, personnel of the medical institutions, some groups of diseases as well as on social security.

The total number of the physicians includes all physicians with the higher medical education by the end of the year engaged in the medical treatment and sanitary organizations, social security institutions, scientific-research institutions, personnel training institutions, in the apparatus of the public health bodies and others. This indicator takes into account both the stomatologists with the complete higher education and dentists with the secondary specialized education.

The total number of paramedical personnel includes the persons with the secondary medical education (except for the dentists), who are engaged in the medical treatment, sanitary organizations, social security institutions, pre-school institutions, schools, children's homes, etc.

Subject to the record in the hospitals are the beds by the end of the year which are equipped with the required appliances and are ready for laying the patients, irrespective of whether these beds are occupied by the patients or not.

The medical institutions rendering out-patient services to the population include all medical institutions which provide the out-patient services (polyclinics, out-patient clinics, dispensaries, out-patient departments of the hospitals,

Ճաշաէ մաճաէօ ձաիւնա ի նօժ, ապօաէւի նօժ Ե Եաճաճ լ աէօժի նէօ օ-ճաէաի ԵԵ, լա լօաէւի ւօ Եաճ չաիԵաաիԵԵ, Ե օաԵա միօաէւի լի լաան-լա-աի ԵԵ:

Ա լաւօթ +եճԵաի նօւ աճա-ԵԵ ԵԵթ-ձթօնյ ան աճա-Ե ն անթօլի լ աէօժի նէլ լաճալաիԵա լա Եիլաօ անա, չաիյօւնա Ե Եա-աաի ւօ, նաիԵ-օաճի ւօ լճաի Եչօժօյօ, օ-ճաէաի Եյօ միօաէւի լա լաան-լա-աի Եյ, լաօ-լի-Եմէաաի-աճօաի նէօ Եի նօժօճօճ, օ-ճաէաի Եյօ, չաիյօւն լիլաիլաիԵԵ Եաճիլա, Ե Եիլաճօճ լճաիլա չճաաի-լճաիլա Ե Եճ. **Ա** յօլի լիԵաճօաԵ օ-Եօւնաթօնյ ԵաԵ աճա-Ե-նօլ աօլիԵաԵ ն լիԵի ւի անթօլի լաճալաիԵալ, օաԵ Ե չօաի ւնա աճա-Ե (աաի յօնօւ), Ել ձթօնա նճաիլա մի աօժաէւի լա լաճալաիԵա:

Ա լաւօթ +եճԵաի նօւ նճաիլա լ աէօժի նէլա լաճմիաԵա ԵԵթ-ձթօնյ ան ԵԵճ մ նճաիլ Ե լ աէօժի նէլ լաճալաիԵալ (Եճիլա չօաի ւօ աճա-ԵԵ-աաի յօնօլա), չաիյօւնա Ե Եա-աաի ւօ, նաիԵօճի ւօ լճաի Եչօժօյօ, օ-ճաէաի Եյօ միօաէւի լա լաամի -ա-աի Եյ, Եի յօլի ւօ օ-ճաէաի Եյօ, յօլիԵաճ, Ել աճ Եաաի Եա Ե Եճ:

Ա աիԵւի Ե-լ ւօ օ-ճաէաի Եյօ օ-աճօ լիԵաԵաճ ԵիԵԵ լա Եիլաօ անա, լալճօալաաի ւնա լալաօլաԵի ւի Եիլալ օճճալ Ե Եիլաւնա լճԵիլօյ ԵիԵւի ւօ, լաչաԵաԵիլ լօ յիլա, չաիյօւն լի Ե աիԵւի ւի Ե ԵԵ լաօ:

Ա +եճԵաի աճա-աաի ւօ օ-ճաէաի ԵԵ, լիԵալաթիԵօ Ե լաօժաճիլա- լիԵԵԵԵԵԵ-Ե-Ե-նօթ լիլի ւնա լաանաի Եթ, ԵԵթ-ձթօնյ ան լ աէօժի նէա օ-ճաէաի Եյ, Եիլիլա Եաճօ լա լաօժաճիլա Ե լճԵալ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Կանանց կոնսուլտացիաների, մանկական պոլիկլինիկաների և ինքնուրույն բուժարանների և կանանց կոնսուլտացիաների ու մանկական բաժանմունք ունեցող հիմնարկների թիվը Number of antenatal clinics, children's polyclinics and independent dispensaries; number of institutions with antenatal clinics and children's polyclinics	39	40	40	40	40	40	40	× èñēī īōāāēāī ēē æāī ñēēō ēīī ñōēūōāōēē, āāōñēēō īīēēēēēī ēē è ñāī īñōīγōāēūī ūō àī āōēāōīōēē è ÷ēñēī ó÷ōāēāāī ēē, èī āp ūēō īōāāēāī ēy æāī ñēī ē ēīī ñōēūōāōēē è āāōñēēā īōāāēāī ēy
Մահճակալների թիվը հղի կանանց և ծննդկանների համար Number of beds for pregnant women and women in childbirth	100	106	103	107	115	111	111	× èñēī ēīāē āēy āāōāī āī ī ūō æāī ūēī è ðīæāī ēō
Մահճակալների թիվը հիվանդ երեխաների համար Number of hospital beds for sick children								× èñēī ēīāē āēy āī ēūī ūō āāōāē
ընդամենը total	100	104	101	101	82	82	81	āñāāī
10 000 երեխայի հաշվով per 10 000 children	30.3	31.8	25.7	31.1	28.2	28.1	27.8	ī ā 10 000 āāōāē

**74. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
MORBIDITY OF POPULATION
ՀԱՐՈՒՄԻ ԵՄՄԱՆԻ Ի ՆՕՍ Ի ԱՆՎԵՐՏԻ ԵՅ**

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)
(by diseases groups)

(ի ֆորմայի մեջ)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդացությունների թիվը, ընդամենը Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time, total	35640	32933	39909	43593	46389	49383	47340	× èñēī çāōāēñōðē-ðīāāī ī ūō çāāī ēāāāī ēē ñ āī āðā ūā ōñōāī īāēāī ī ūī āēāāī īçīī – āñāāī
դրանցից՝ of which:								èç ī ēō:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	2179	2117	2682	2388	3430	4898	3651	ēī ōāēōēīīī ūā è ī āðāçēōāðī ūā āīēāçī è
նորագոյացություններ neoplasms	452	371	419	492	495	1559	1083	ī īāī īāðāçīāāī ēy

Առողջապահություն-Public health-Հաճախություններ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակա շրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child-birth and post-natal period	360	515	536	625	651	444	705	Ինքնաբերական ծննդաբերությունների և հետծննդյան բարդություններ complication of pregnancy, child-birth and post-natal period
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	3042	2534	2738	2619	2838	2641	2733	Ախտահարված ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	442	435	616	723	873	1369	1194	Օստեոմյուսկուլոսկոպիկ և շարակցական հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	25	32	28	40	63	57	37	Ծննդաբանական շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period	272	245	262	313	356	357	332	Վերականգնողական շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period
վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings	4675	4877	4964	5957	5886	5952	5976	Վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings
Դեպքերի թիվը 100 000 բնակչի հաշվով Number of cases per population 100 000								Դեպքերի թիվը 100 000 բնակչի հաշվով Number of cases per population 100 000
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time, total	25873.5	23721.1	28535.2	30829.6	32310.2	34114.9	32281.4	Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time, total
դրանցից՝ of which:								դրանցից՝ of which:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	1581.9	1524.8	1917.6	1727.0	2389.0	3383.6	2489.6	Տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases

Առողջապահություն-Public health-Հաճախություններ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
նորագոյացություններ neoplasms	328.1	267.2	299.6	347.9	342.7	1077.0	738.5	հիմնականում
էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտում- ներ, նյութափոխա- նակության և իմունոհետապին խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	302.7	260.0	358.9	765.9	683.3	383.4	410.5	հիմնականում էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտում- ներ, նյութափոխա- նակության և իմունոհետապին խանգարումներ
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	233.0	121.7	238.8	167.6	139.3	172.7	205.3	հիմնականում արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ
հոգեկան խանգարումներ psychic disfunctions	82.8	108.8	93.7	187.4	125.4	100.2	92.7	հիմնականում հոգեկան խանգարումներ
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	1017.1	1132.3	1310.6	1325.3	417.9	672.9	509.4	հիմնականում նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդու- թյուններ blood circulation diseases	959.7	808.9	786.5	1316.1	1111.6	1069.4	904.2	հիմնականում արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	11971.2	11325.0	14197.2	15163.4	15490.3	16481.0	14556.6	հիմնականում շնչառական օրգանների հիվանդություններ
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	1387.3	1311.6	2009.2	1841.6	1575.5	1991.6	1711.6	հիմնականում մարսողական օրգանների հիվանդություններ
միզասնրական համակարգի հիվանդություններ urogenital diseases	851.6	560.4	759.3	795.6	853.2	1242.1	1088.3	հիմնականում միզասնրական համակարգի հիվանդություններ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child-birth and post-natal period	261.3	370.9	383.2	442.0	453.4	306.7	480.7	Ինֆեկցիոն և ծննդաբերության հետևանքային բարդություններ infectious and post-natal complications
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	2208.4	1825.2	1957.7	1852.2	1976.7	1824.5	1863.6	Անոթային հիվանդություններ vascular diseases
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteomuscular and connective tissue disorders	320.9	313.3	440.4	511.3	608.0	945.7	814.2	Անոթային հիվանդություններ vascular diseases
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	18.1	23.0	20.0	28.3	43.9	39.4	25.2	Ծննդաբանական շեղումներ perinatal anomalies
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period	197.5	176.5	187.3	221.4	248.0	246.6	226.4	Ինֆեկցիոն և ծննդաբերության հետևանքային բարդություններ infectious and post-natal complications
վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings	3393.9	3512.8	3549.3	4212.9	4099.6	4111.8	4075.1	Ծննդաբանական շեղումներ perinatal anomalies

**75. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՈՒՆՁԻՆ ՏԱՐՍՓՈՒՄԿ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY OF POPULATION CAUSED BY SELECTED INFECTIOUS DISEASES
ՀԱՅԻ ԷՆՏԵՐԱԿԱԼ ԻՆՖԵԿՑԻՆԻ ԵՎ ԻՆՏԵՐՏԻՎԱԿԱԼ ՍԱԼՄՈՆԵԼԻ ԻՆՖԵԿՑԻՆԻ ԵՎ ԻՆՏԵՐՏԻՎԱԿԱԼ ՍԱԼՄՈՆԵԼԻ ԻՆՖԵԿՑԻՆԻ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Դեպքերի թիվը Number of cases Սուր աղիքային վարակներ Acute intestinal infectious	362	357	457	505	558	507	612	× ԵՆԻ նեո-նեո Օնոնոս էնտերո-նեո էնտերոնեո
Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C Typhoid fever and paratyphoid fever A, B, C	-	-	-	-	1	1	-	Աժիլային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C typhoid and paratyphoid fever A, B, C
Սալմոնելոզային վարակներ Salmonella infectious	17	41	38	32	83	54	26	Նաեմ և Սալմոնելա infectious salmonella

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	39.9	33.1	27.9	36.8	27.2	30.4	41.6	на 100 000 населения

78. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY OF POPULATION CAUSED BY MALIGNANT NEOPLASMS
ՇԱՂԻ ԷՊՈՒԼՈՒՄԻ Ի ՆՈՍԻ Ի ԱՆՊՈՒՅՆ ԵՅ ՅԼՈԿԱՇԵՏՎԵՆՆՅԱԿԻ ՆՈՎՈՕԲՐԱԶՎԱՆԻՅԱԿԻ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդանոցի թվաքանակը Number of sick persons with the diagnosis set for the first time								Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը, մարդ total, person	264	272	272	299	312	275	320	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	191.7	196.6	194.5	211.5	217.3	190.0	218.2	на 100 000 населения
Բուժարթիվակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդանոցի թվաքանակը Number of patients under surveillance of disease prevention institutions								Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактических учреждениях
ընդամենը, մարդ total, person	1479	1535	1575	1525	1635	1575	1664	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	1073.7	1105.6	1126.1	1078.5	1138.8	1088.0	1134.7	на 100 000 населения

79. ԱԲՈՐՏՆԵՐ
ABORTIONS
ԱՂԻ ՐԿԻ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Աբորտների քանակը, ընդամենը Number of abortions-total	1472	1322	1432	1460	1017	1026	903	Число аборттов-всего
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 1000 կնոջ հաշվով per 1000 women at fertile age (15-49 years old)	40.7	36.2	38.9	39.2	26.8	26.9	23.5	На 1000 женщин фертильного возраста (15-49 лет)
100 կենդանածին և մեռած ծնվածների հաշվով per 100 live births and stillbirths	70.0	61.4	58.9	51.6	37.6	39.4	35.8	На 100 рождёвшихся живыми и мертвыми

**80. ԱՐՐՈՏՆԵՐԻ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ
ABORTIONS BY AGE GROUPS
ԱՎՈՐՏՆԵՐԻ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԳՐՈՒՄԻՆ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Արբորտների քանակը,ընդամենը Number of abortions-total	1472	1322	1432	1460	1017	1026	903	Число аборттов- всего
Արբորտների քանակը կանանց մոտ, ըստ տարիքի, տարեկան Number of abortions at the age, years								Число аборттов в возрасте , лет
15-19	20	27	75	15	7	21	5	15-19
20-34	1262	997	1013	1108	766	776	685	20-34
35 և բարձր 35 and older	190	298	344	337	244	229	213	35 лет и старше

**81.ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY OF POPULATION WITH VENERIAL DISEASES BY AGE GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ ВЕНЕРИЧЕСКИМИ БОЛЕЗНЯМИ ПО
ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Առաջին անգամ բազաիայտված սիֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ Number of new patients with the syphilis diagnosis set for the first time, person:								Численность зарегистрированных больных сифилисом впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ males	4	6	13	18	20	14	11	мужчины
կին females	2	3	5	10	10	7	6	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:								в том числе в возрасте, лет:
0-14								0-14
տղամարդ males	-	-	1	2	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	1	-	-	-	1	женщины
15-17								15-17
տղամարդ males	-	-	-	-	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	-	-	-	-	женщины
18-19								18-19
տղամարդ males	-	-	-	-	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	1	-	-	-	женщины
20-29								20-29
տղամարդ males	-	-	1	1	-	-	2	мужчины
կին females	1	-	1	2	2	1	1	женщины

Առողջապահություն-Public health-Հաճախություններ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
females								
30-39								30-39
տղամարդ males	2	-	-	3	5	2	-	мужчины
կին females	1	-	2	2	4	1	-	женщины
40 և ավելի 40 and older								40 и старше
տղամարդ males	-	3	3	4	5	5	4	мужчины
կին females	-	3	4	3	4	5	3	женщины
Առաջին անգամ բացահայտված հոնոկոկային վարակի ախտորոշումով գրանցված հիվանդանրի թվաքանակը Number of new patients with the gonorrhoea diag- nosis set for the first time:	11	13	16	19	14	7	14	Численность зарегистриро- ванных больных гонококой впервые установленны м диагнозом:
տղամարդ males	10	10	15	14	12	6	13	мужчины
կին females	1	3	1	5	2	1	1	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:								в том числе в возрасте, лет:
0-14								0-14
տղամարդ males	-	-	-	-	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	1	-	-	-	-	женщины
15-17								15-17
տղամարդ males	-	1	-	1	-	-	1	мужчины
կին females	-	-	-	1	-	-	-	женщины
18-19								18-19
տղամարդ males	-	-	-	2	1	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	-	-	-	-	женщины
20-29								20-29
տղամարդ males	8	6	12	6	8	5	6	мужчины
կին females	1	2	-	2	1	1	1	женщины
30-39								30-39
տղամարդ males	2	3	2	3	3	1	4	мужчины
կին females	-	1	-	1	1	-	-	женщины
40 և ավելի 40 and older								40 и старше
տղամարդ males	-	-	1	2	-	-	2	мужчины
կին females	-	-	-	1	-	-	-	женщины

**82. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ
MORBIDITY OF POPULATION CAUSED BY PSYCHIC DISFUNCTIONS
ՀԱՎԱՅՈՒԹՅԱՆ Ի ՆՈՒ Ի ԱՆՎՈՐՈՒՄ ԵՅ Ի ՆՈՒՅՆՔՆԵՐԻ Ե ԾԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՆՈՒՄ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը Number of sick persons with the diagnosis set for the first time: ընդամենը, մարդ Total, persons	85	108	92	158	136	89	71	Численность зарегистрированных больных впервые установленным диагнозом всего, человек:
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	6.2	7.8	6.6	11.2	9.5	6.1	4.8	На 10 000 населения
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:								в том числе в возрасте, лет:
0-14	-	-	-	2	-	-	-	0-14
15-17	12	-	-	3	1	1	-	15-17
18-19	4	25	35	27	19	29	20	18-19
20-59	63	80	52	106	98	48	45	20-59
60 և ավելի 60 and older	6	3	5	20	18	11	6	60 и старше

**83. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆԸ ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ
STOMATOLOGICAL AID RENDERED TO POPULATION
ՆՈՒ Ի ԱՕԻ ԵՒ ԱԵՔՆԵՐԻ Ի Ի Ի ՍՍ Ի ԱՆՎՈՐՈՒՄ ԵՄ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Ինքնուրույն գործող պետական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկաների թիվը Number of independent state stomatological outpatients' clinics	1	2	2	2	2	2	2	× ընթիվ թվականներում օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում
Ստոմատոլոգիական բաժանմունքներ ունեցող պետական հիմնարկների թիվը Number of establishments with stomatological state departments (rooms)	6	6	6	6	8	8	2	× ընթիվ թվականներում օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում

**84. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ ՇՏԱՊ ԲՈՒԺՕՂՆՈՒԹՅԱՄԲ
AMBULANCE SERVICES RENDERED TO POPULATION
Ի ԱՆՎՈՐՈՒՄ ԵՒ Ի ԱՆՎՈՐՈՒՄ ԵՅ ՆԵՒ ԾԻ Ե Ի ԱՆՎՈՐՈՒՄ ԵՅ Ի Ի Ի ՍՍ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Շտապ բուժօգնության կայանների (բաժանմունքների) թիվը Number of ambulance service stations (sections)	6	6	6	6	6	6	6	× ընթիվ թվականներում (օժանդակված թվականներում) օժանդակված թվականներում օժանդակված թվականներում

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Անձանց թվաքանակը, որոնց ցույց է տրվել օգնություն ամբուլատոր կարգով կանչերի ընթացքում Number of persons who received medical aid (out-patient and ambulance services)								×ēēēī ēēō, ēīōīđūī īēāçāīā īīī īūū àī áōēāōīđīī īđē āūāçāāō
ընդամենը, հազ. մարդ total, thsd. persons	15.3	15.7	15.9	17.2	17.2	17.4	19.0	āñāāī, òūñ ÷āēīāāē
1000 բնակչի հաշվով per population 1 000	111.1	113.2	113.6	119.8	120.5	121.1	129.3	ī ā 1000 īāñāēāī ēÿ

85. 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵՄԱՆԵՐԻ ՊՐՈՖԻԼԱԿՏԻԿ ՄՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ
RESULTS OF PROPHYLACTIC EXAMINATION OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-14
РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ ОСМОТРОВ ДՁԾՁԵ Թ ԱԻ ՀՃՁՁՁԻ 0-14 ԵՁԾ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Ստուգվել են երեխաներ, ընդամենը Number of children examined-total	28125	24777	29320	19476	22916	29577	25280	Осмотрено детей-всего
բացահայտվել են detected								выявлено
թույլ լսողությամբ with reduction of hearing acuity								с понижением остроты слуха,%
ընդամենը total	58	63	50	39	56	48	55	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of examined children	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	от числа осмотренных,%
թույլ տեսողությամբ with reduction of vision acuity								с понижением остроты зрения:
ընդամենը total	676	737	780	520	525	493	488	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of examined children	2.4	3.0	2.7	2.7	2.3	1.7	1.9	от числа осмотренных,%
խոսակցական թերություններով with defects of speech								с дефектами речи:
ընդամենը total	330	311	269	426	388	323	331	всего
ստուգվածների թվաքանակից, % from % of total number of examined children	1.2	1.3	0.9	2.2	1.7	1.1	1.3	от числа осмотренных,%
ողնաշարի ծռումով with scoliosis								Со сколиозом:
ընդամենը total	48	41	40	30	30	42	40	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of	0.2	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	от числа осмотренных,%

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
children examined								
կնցվածքի խախտումներով With disturbance of bearing:								с нарушением осанки:
ընդամենը total	126	100	133	122	123	144	116	всего
ստուգվածների թվաքանակից, % as % of total number of children examined	0.4	0.4	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5	от числа осмотренных, %

**86. 0-17 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵՄԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԸՍՏ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-17 YEARS OLD BY MAIN DISEASES
GROUPS
ՇԱՒԻ ԷՆՏԵՐԻ Ի ՆՈՍ ԿԱՆՈՒՄ ԵՆԻ ԿՈՆԿՐԵՏ 0-17 ԷՆՈՒ Ի Ի ՆԻ Ի ԱՐՄԵՆԻԱ ԹՅՎԻ Ի ԱՐՄԵՆԻԱ
ԱՐՄԵՆԻԱ**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը Number of diseases with the diagnosis set for the first time, total	18906	15808	19925	22745	24028	25606	23718	× eñēi çaáí eáááí eé ñ áí áðáúá óñóáí í á eáí í úí äeááí í çíí – áñááí
դրանցից` of which:								èç í èð:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	1460	1379	2115	1763	2680	3192	1996	éí óáeóèíí í úá è í áðáçeðáðí úá áí eáçí e
նորագոյացություններ neoplasms	23	40	27	51	36	19	29	í í áí í áðáçí ááí eý
Էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	108	102	97	348	453	160	179	áí eáçí e ýí áí eðéí í í e ñeñóáí ú, ðáññóðí eñóáá í eúáááðeóáeúí í á í òðáeóá, í áðóçáí eá í áí áí á ááúáñóá è èí í óí eðáðá
	196	122	198	171	123	214	214	áí eáçí e èðí á e è èðí ááóáí ðí úx íðááí í á

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
վարակիչ infectious	2.4	5.0	5.0	5.0	3.5	3.1	3.1	էի Օաեօեիւիւծ
օֆտալմոլոգիական ophthalmologic	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	ի Օօաեւիւի էի աե-աիե եօ
օտոլարինգոլոգիական otolaringologic	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.6	0.6	ի Օի էաժեի աի էի աե-աի եօ
մաշկաբանական dermatologic- venerologic	1.5	1.4	1.4	1.1	1.0	1.0	1.0	աաժի աօի- աաի աժի էի աե-աիե եօ
հոգեբուժական և նարկոլոգիական psychiatric and narcologic	2.9	2.9	2.9	2.8	2.9	2.8	2.7	ի նեօեաօժե-աիե ե ի աժեի էի աե-աիե եօ
հղի կանանց և ծննդկանների for pregnant and women recently confined	27.6	26.6	19.4	20.4	19.2	18.6	18.4	աաժի աիւծ աաիւծ է ժի աաիւծ

*) Մահճակալները գինեկոլոգիական հիվանդների համար հաշվարկված են 10000 կանանց հաշվով, մահճակալները հղի կանանց և ծննդկանների համար՝ 15-49 տարեկան 10000 կանանց հաշվով:
The beds for gynaecologic diseased are calculated per 10 000 women; beds for pregnant and women recently confined – per 10 000 women at the age of 15-49
Էիեօե աեյ աեի աեի էի աե-աիեօ ճիւլիւծ ժաի-ժօաիւծ ի ա 10000 աաիւծի; էիեօե աեյ աաժի աիւծ աաիւծի է ժի աաիւծ – ի ա 10000 աաիւծի ա ճիւլիւծ 15-49 էօ.

90. ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԻ ԹԻՎԸ ՀԻՎԱՆԴ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
NUMBER OF BEDS FOR SICK CHILDREN
× ԷՆԷՒ ԷՒ ԱԷ ԱԷՅ ԱՒ ԷՄՒ ՄՕ ԱՃՕՅԷ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Ընդամենը Total	100	104	101	101	82	82	81	Անաի
10 000 երեխայի հաշվով per 10 000 children	30.3	31.8	25.7	31.1	28.2	28.1	27.8	ի ա 10 000 աաժե

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ
DISABILITY OF POPULATION
ԷՒ ԱՅԷՅԱՒ Ի ՆՈՍ Ի ԱՆՅՅԱՒ ԷՅ

91. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍ ՃԱՆԱՉՎԱԾՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿՆ ԸՍՏ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ*
NUMBER OF PERSONS RECOGNIZED AS DISABLED FOR THE FIRST TIME BY
DISEASES GROUPS*
× ԷՆԷՒ ԷՒ Ի ՆՈՍ ԱՒ ԱԺԱՍԱ Ի ԺԵՎԻ ԱՒ Ի ՄՕ ԷՒ ԱՅԷԷԱՒ Է Ի Ի Ի ՆԻ Ի ԱՒ ՄՒ ԱԺՕՒ Ի ԱՒ
ԱՒ ԷՅՎԻ ԱԷ*

(մարդ)
(persons)

(=աեիաե)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Ընդամենը Total	722	413	655	513	375	349	316	Անաի
նրանցից՝ of which:								եչ ի էօ:
Տուբերկուլյոզ Tuberculosis	26	17	19	19	26	16	27	Օօաժեօեաչ
Չարորակ նորագոյացություններ Malignant neoplasm	46	50	78	69	31	28	23	Շեի էա-աիժաիւծ ի աի աժաչի աի էյ

